
Auca d'Ausiàs March (1397-1459)

Gran poeta, cavaller, de la lírica el primer.

1. Segons sembla és a Gandia
que Ausiàs nasqué un bon dia.
2. Potser sí o potser no,
diuen a Beniarjó.
3. Nebot i fill de poeta;
seguirà, fidel, la veta.
4. I és que amb uns parents així,
no tenia altre camí.
5. Per l'espasa i el destrer
ja me l'armen cavaller.
6. I comença l'aventura
militar amb l'armadura,
7. ...al servei del rei Alfons
que per tot busca raons.
8. Contra Còrsega i Sardenya
els esforços seus empenya.
9. Al bell mig d'aquest incordi
coneix Jordi de sant Jordi,
10. ...Febrer, ploma vigatana,
i el marquès de Santillana.
11. Deixa Nàpols, i a Gandia
ve a buscar la poesia.
12. L'agraït rei d'Aragó
li atorgà Beniarjó.
13. D'on m'han dit, i no ho dic jo,
que el que no és lladre és c...
14. ...l'alqueria de Vernissa,
on s'adormen en la missa
15. ...i també la de Pardines,
on hi ha belles fadrines.
16. Aquests anys de joventut
a més d'un deixa banyut.
17. Amb el moros de Gandia
té conflictes nit i dia
18. És el falconer del Rei
a qui presta el seu servei.
19. Que sovint ve de cacera
a València, a l'Albufera.
20. Ja madur, cap als quaranta,
una dona me l'encanta.
21. I al dit li posa l'anell.
És Isabel Martorell.
22. La germana d'en Janot
que va escriure aquell llibrot
23. Del famós Tirant lo Blanch,
cavaller valent i franc.
24. Ausiàs, tossut, hi torna
i ara es casa amb Joana Escorna.
25. Mes tampoc va tenir sort;
pots llegir-ho a "Cants de mort".
26. Se'ns en va a viure a València
on hi ha gent amb eloqüència.
27. Que aprecia son cantar,
com Bernat de Fenollar
28. O Roís, Moreno i Roig,
que amb "L'Espill" ja feia el boig.
29. I és que més que florasca
eren gent d'oliva i gresca.
30. Com contrasta l'Ausiàs,
el nostre home és tot un cas.
31. Ell se sent, "Oh foll amor!"
Cor ferit amb fletxa d'or
32. Mes, pobreta, la Isabel
aviat se li'n va al cel
33. Lluny dels tòpics no fingeix
i és sincer amb ell mateix.
34. Tot cercant la inspiració
en el més profund de jo.
35. Ens relata amb el seu cant
el neguit, viu i angoixant
36. De la carn i el pensament
que vol acordar en la ment.
37. Cants d'amor són el recull
on explica aquest embull.
38. És patètic, obsessiu,
torturat i introspectiu.
39. Al "Cant espiritual"
es lamenta del seu mal.
40. Se sent sol, foll i abatut
i es consola en l'Absolut.
41. Era l'any cinquanta-nou
quan als versos va dir prou.
42. A València, a Sant Tomàs,
que va veure el seu traspàs
43. I mireu com són les coses
no té fills de les esposes
44. Sinó dels amors espars:
en total, cinc fills bastards.
45. A qui deixà en testament
els seus versos. Quin present!
46. Són escrits en català
d'aquells segles, i això fa
47. ...de la musa valenciana,
un lligam que ens agermana
48. ...els del nord amb els del sud,
ho diga o no l'Estatut.

Joan Vilamala, 1997